

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2012

Summary in Danish

Read the full book on: 10.1787/eag-2012-en

Education at a Glance 2012

Sammendrag på dansk

- Education at a Glance 2012: OECD Indicators er den autoritative kilde til nøjagtige og relevante oplysninger om uddannelsessektorens tilstand rundt om i verden. Den indeholder data om struktur, økonomi og resultater i uddannelsessystemerne i de 34 OECD-medlemslande samt en række G20-lande uden for OECD.
- Education at a Glance indeholder mere end 140 diagrammer, 230 tabeller og 100.000 figurer og giver væsentlige oplysninger vedrørende uddannelsesinstitutionernes output, virkningen af uddannelse i landene som helhed, de økonomiske og menneskelige ressourcer, som investeres i uddannelse, adgang, deltagelse og progression i uddannelse og skolernes læringsmiljø og organisering.

Status over den globale recession – og et blik på fremtiden

Det globale uddannelsesmæssige og økonomiske landskab har nu i nogen tid været under hurtig forandring, hovedsageligt drevet af to væsentlige forandringer. Den første er den fortsatte vækst i vidensøkonomien, som har skabt nye, stærke incitament for folk til at opbygge kompetencer gennem uddannelse – og for landene til at hjælpe dem med det. Det andet fænomen – som er tæt knyttet til det første – er den eksplosive vækst i videregående uddannelse over hele verden, hvilket har givet større muligheder for millioner af mennesker og har udvidet den globale talentmasse af højtuddannede personer dramatisk.

Education at a Glance 2012 undersøger disse landskaber i lyset af en anden væsentlig ændring: den globale recession i 2009 og 2010. Vores analyse viser, at ingen grupper eller lande – uanset hvor veluddannede de er – er fuldstændig immune over for konsekvenserne af den verdensomspændende økonomiske afmatning. Samtidig viser den også, hvor robuste de økonomiske og arbejdsmarkeds-mæssige fordele ved et højere uddannelsesniveau er – også selvom den finansielle situation er alvorlig.

De økonomiske fordele ved uddannelse

Helt grundlæggende er det klart, at mere uddannelse har hjulpet folk med at undgå ledighed og blive i beskæftigelse under recessionen. Fra starten af nedgangen i 2008 og til 2010 sprang ledigheden fra et allerede højt niveau på 8,8 % til 12,5 % for mennesker uden en gymnasial uddannelse og fra 4,9 % til 7,6 % for mennesker med en gymnasial uddannelse i gennemsnit i OECD-landene. Derimod holdt ledigheden for mennesker med videregående uddannelse sig på et meget lavere niveau, idet den steg fra 3,3 % til 4,7 % i samme periode. For alle OECD-lande tilsammen var ledigheden i 2010 rundt regnet en tredjedel lavere for mænd med en videregående uddannelse end for mænd med en gymnasial uddannelse. For kvinder med en videregående uddannelse var den to femtedele mindre (Indicator A7).

Derudover forblev indtægtsforskellen mellem mennesker med en videregående uddannelse og mennesker med lavere uddannelse ikke kun stor under den globale recession, men voksede sig endnu større. I 2008 kunne en mand med en videregående uddannelse i gennemsnit forvente at tjene 58 % mere end en mand med højst en gymnasial uddannelse i OECD-landene. I 2010 var denne forskel steget til 67 %. Tilsvarende havde kvinder med en videregående uddannelse i 2008 en 54 % højere indtægt end kvinder med en gymnasial uddannelse. I 2010 var denne fordel vokset til 59 % (Indicator A8).

Disse tal viser, at, selvom nedgangen helt sikkert har haft store konsekvenser – især for mennesker med lavere uddannelse – er effekten af de bredere ændringer i det globale uddannelsesmæssige og økonomiske landskab endnu større. I løbet af de sidste 10 år er andelen af voksne i OECD-landene, som har opnået en videregående uddannelse, vokset fra 22 % i 2000 til 31 % i 2010 (Indicator A1). Men på trods af dette voksende udbud af veluddannede mennesker – samt de usikre markedsforhold fra 2008 og fremefter – har de fleste med en videregående uddannelse fortsat høstet økonomiske fordele. Det er et signal om, at efterspørgslen efter højtuddannede medarbejdere for at imødekomme behovet i vidensøkonomien i OECD-landene overordnet set er fortsat med at vokse, selv under den globale recession.

Så længe samfundene fortsat har brug for flere højtuddannedes kompetencer, er det sandsynligt, at fordelene ved at have en videregående uddannelse vil være robuste, ikke bare på kort sigt, men også på langt sigt. Education at a Glance 2012 estimerer f.eks., at den langsigtede økonomiske fordel ved at opnå en universitetsgrad eller tilsvarende i stedet for en gymnasial uddannelse som led i grunduddannelsen minus de dermed forbundne omkostninger i gennemsnit i 28 OECD-lande er godt USD 160.000 for mænd og knap USD 110.000 for kvinder (Indicator A9).

Skatteyderne får også et gedigent afkast af de offentlige midler, som anvendes til at hjælpe folk med at få en videregående uddannelse. OECD-landene får i gennemsnit en nettofordel på næsten USD 100.000 i højere indkomstskatter og andre besparelser for hver mand, der støtter i en videregående uddannelse – næsten tre gange det beløb, det offentlige investerer. For kvinder er det offentlige nettoafkast omkring det dobbelte af det offentlige investering (Indicator A9). Der er naturligvis andre fordele ved uddannelse end blot økonomiske, både for det offentlige og for den enkelte. Education at a Glance 2012 finder, at et højere uddannelsesniveau er forbundet med en

længere forventet levetid, øget valgdeltagelse og en mere positiv holdning til lige rettigheder for etniske minoriteter (Indicator A11).

De store fordele ved at investere i uddannelse for både den enkelte og for samfundet er med til at forklare et af de mest iøjnefaldende fund i Education at a Glance 2012: De offentlige og private investeringer i uddannelse steg i bemærkelsesværdig grad i mange OECD-lande i recessionsåret 2009. Mellem 2008 og 2009 steg staternes, virksomhedernes og de enkelte elever/studerendes og deres familiers forbrug udgifter til alle uddannelsesniveauer til sammen i 24 ud af 31 OECD-lande med tilgængelige data. Det skete, selvom velstanden målt med BNP faldt i 26 af disse lande (Indicator B2). Tilsvarende steg udgifterne pr. elev/studerende i skoler, gymnasier og videregående uddannelsesinstitutioner i gennemsnit med 15 procentpoint i OECD-landene mellem 2005 og 2009. I samme periode steg udgifterne pr. studerende på videregående uddannelsesinstitutioner i gennemsnit 9 procentpoint (Indicator B1).

Lærernes løn udgør normalt den største del af udgifterne til uddannelse og dermed udgifterne pr. elev/studerende. I lande med tilgængelige data steg lønkompostningen til lærere pr. elev med gennemsnitligt en tredjedel på primært niveau (skoler med elever op til ca. 11-12 år) og med en fjerdedel på sekundært niveau (skoler med elever op til ca. 16 år) fra 2000 til 2010. Stigningen i lønkompostninger til lærere pr. elev mellem 2000 og 2010 har for det meste været påvirket af ændringer i to faktorer: lærernes lønninger og den estimerede klassekvotient. Mellem 2000 og 2010 steg lærernes løn i gennemsnit med ca. 16 % på primært niveau og 14 % på sekundært niveau i lande med tilgængelige data i begge år, mens de estimerede klassekvotienter i gennemsnit faldt med 14 % på primært niveau og med 7 % på sekundært niveau (Indicator B7).

Education at a Glance 2012 also finds evidence that the teaching force is ageing. Mellem 1998 og 2010 steg andelen af lærere i alderen 50 år og derover på sekundært niveau i gennemsnit fra 28,8 % til 34,2 % i lande med sammenlignelige data (Indicator D5). I lande, som står til at miste et betydeligt antal lærere på grund af pensionering, mens den skolesøgende befolkning holder sig på samme niveau eller stiger, vil myndighederne være nødt til at gøre lærergerningen mere attraktiv, udvide læreruddannelsesprogrammerne og om nødvendigt finde alternative veje til godkendelse af personer med anden uddannelse, som ønsker at skifte fag.

Ændringer i uddannelsesdeltagelse

Især i tider med økonomiske begrænsninger skal landene foretage kloge valg med hensyn til allokering af begrænsede ressourcer. Education at a Glance 2012 peger på flere områder, hvor landene har gjort bemærkelsesværdige fremskridt, og identificerer andre, som sandsynligvis vil kræve yderligere opmærksomhed i fremtiden. Som beskrevet i vores første indikator nogensinde for undervisning og pasning i de tidlige barneår (Indicator C2) gør landene f.eks. beundringsværdige fremskridt med hensyn til undervisning af de yngste – et spørgsmål, som er kommet højere op på landenes uddannelsespolitiske dagsorden i de senere år. I OECD-lande med data for begge år steg tilmeldingerne til undervisningsprogrammer i de tidlige barneår i gennemsnit fra 64 % af de 3-årige i 2005 til 69 % i 2010 og fra 77 % af de 4-årige i 2005 til 81 % i 2010. Mere end tre fjerdedele af de 4-årige i OECD-landene er tilmeldt tidlig undervisning, og i størstedelen af OECD-landene starter undervisningen for de fleste børn nu, før de fylder 5 år. Da undervisning i de tidlige barneår er knyttet til bedre resultater senere i skolen, lover denne udvikling godt for en fremtid, hvor det bliver vigtigere end nogensinde at opbygge unge menneskers kompetencer.

OECD-landene oplever også fortsat vækst i kvindernes deltagelse i videregående uddannelse. For eksempel steg andelen af kvinder, som forventes at tilmelde sig et universitetsprogram i løbet af deres liv, i gennemsnit i OECD-landene fra 60 % i 2005 til 69 % i 2010, mens andelen af mænd steg fra 48 % til 55 % i samme periode (Indicator C3). Desuden udgør kvinder nu i gennemsnit 59 % af alle kandidater i OECD-landene (Indicator A3). Der skal gøres mere for at øge kvindernes deltagelse inden for fag som ingeniør, produktion og it – samt deres repræsentation blandt indehavere af master- og doktorgrader – men udviklingen indtil nu er opmuntrende (Indicator A4).

Desuden er antallet af udenlandske studerende, som er tilmeldt videregående uddannelser i OECD-landene, fordoblet siden 2000. I absolutte tal er der flest udenlandske studerende fra Kina, Indien og Korea. Omkring 77 % af de udenlandske studerende er tilmeldt i et OECD-land. Internationale studerende udgør 10 % eller flere af tilmeldingerne på universitetsuddannelser i Australien, Østrig, Luxembourg, New Zealand, Schweiz og Storbritannien. De udgør også mere end 20 % af tilmeldingerne på master- og doktorprogrammer i Australien, Østrig, Canada, Danmark, Irland, Luxembourg, New Zealand, Sverige, Schweiz og Storbritannien og USA (Indicator C4).

Derimod er det stadig en udfordring at forbedre den uddannelsesmæssige lighed og uddannelsesmuligheder for alle studerende i OECD-landene, uanset baggrund. Education at a Glance 2012 konkluderer f.eks., at læsefærdighederne hos elever med indvandrerbaggrund kan være særligt negativt påvirket, når de går i skoler med mange elever fra familier med et lavt uddannelsesniveau (Indicator A5).

Tilsvarende vil det være en god idé, hvis beslutningstagerne noterer sig stigningen i antallet af 15-29-årige, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse – den såkaldte “NEET”-population – som efter flere års fald i 2010 steg til 16 % i OECD-landene (Indicator C5). Denne populations størrelse kan være påvirket af flere faktorer, men det er sandsynligt, at denne stigning i mange OECD-lande afspejler de særlige byrder, de unge har måttet bære som følge af den globale recession. Data fra OECD Employment Outlook 2012 viser, at ungdomsledigheden i flere OECD-lande nu har nået alarmerende niveauer, og det understreger, at der er behov for, at landene undersøger foranstaltninger, som kan engagere personer i denne vigtige aldersgruppe positivt, f.eks. faglig uddannelse og muligheder for uformel uddannelse.

I en tid, hvor det i stigende grad er nødvendigt at have en højere uddannelse for at sikre en uproblematisk overgang til arbejdsmarkedet, skal mange OECD-lande gøre mere for at forbedre adgangen til højere uddannelse for unge fra vanskelige kår. Education at a Glance 2012 finder store forskelle i de unges chance for at opnå en højere uddannelse afhængigt af deres forældres uddannelsesmæssige baggrund. Unge fra familier med lavt uddannelsesniveau har i gennemsnit i OECD-landene mindre end halvt så stor en chance for at få en højere uddannelse i forhold til disse familiers andel af befolkningen. En ung, hvor mindst en af forældrene har opnået en højere uddannelse, har næsten dobbelt så stor chance for at få en højere uddannelse i forhold til disse familiers andel af befolkningen (Indicator A6).

Da ændringer i den globale økonomi påvirker både lande og den enkelte, bør landene sørge for at opnå en rimelig balance mellem at sørge for passende offentlig støtte til uddannelse og kræve, at eleverne/de studerende og familierne dækker nogle af omkostningerne. Som de tidligere nævnte udgiftsdata tyder på, har eleverne/de studerende og deres familier i mange OECD-lande båret en stigende del af omkostningerne til uddannelse (Indicator B3). Denne generelle fremgangsmåde er rimelig, idet den enkelte får mange af fordelene ved uddannelse, men det kan også føre til scenarier, hvor den enkelte står over for store økonomiske barrierer for at få mere uddannelse – en situation, som nu er en realitet for mennesker, som ønsker en højere uddannelse i flere OECD-lande (Indicator B5). Disse barrierer kan blive en barriere for landenes egne mål om at øge uddannelsesniveaulet i befolkningen.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2012), *Education at a Glance 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2012-en